

Ett sätt för ridsporten att inkludera fler

Slutrapport Pilotprojektet FONDEN,
februari 2022

Sara Palmman
Inkluderingskonsulent
Skånes Ridsportförbund

Innehåll

Bakgrund - Hur det hela började	3
Syfte – Varför gjorde vi detta?	3
Målsättning.....	3
Metod – Hur gick vi till väga?	4
Process med delaktighet	4
Organisation	4
Vilket stöd gav Skånes Ridsportförbund?.....	5
Beslutsgrupper	5
Aha-upplevelser.....	5
Slutsatser	6
Vad blev effekterna?	6
Vad har vi lärt oss?	6
Framtiden - Hur går vi vidare?.....	7

Bakgrund - Hur det hela började

Hösten 2019 åkte 15 personer från fem olika ridskolor, Skånes Ridsportförbunds kansli samt Skåneidrotten (numera RF-SISU Skåne) på studieresa till London för att besöka Ebony Horse Club i Brixton. Ridskolan ligger insprängd mitt i ett av Londons mest socialt utsatta områden och är helt unik i sitt slag. Verksamheten är näst intill kostnadsfri och bara öppen för barn med speciella behov.

De föreningar som deltog, Malmö civila ryttarförening, Lunds civila ryttarförening, Viarps kör- och ridklubb, Landskrona ridklubb samt Hässleholms ridklubb har samtliga under flera år arbetat aktivt med att utveckla föreningens verksamhet för att omfatta fler. Studieresan väckte nya tankar och idéer hur ridskolor kan arbeta så att även barn som lever i konsekvensen av ekonomiskt svaga föräldrar kan ta del av verksamheten.

Syfte – Varför gjorde vi detta?

Vi kommer till ridskolan för att vi älskar hästar. Det spelar ingen roll om man är kille eller tjej, lång eller kort, ung eller gammal, född i Eslöv eller i Kabul. Men vardagen utanför stallet ser olika ut för oss alla och det kan ibland vara svårt att ha råd med ridavgiften. Ridskolan är som en fritidsgård med synnerligen generösa öppettider. Här kan man utan kostnad tillbringa sin fritid med att bara vara med sina tvåbenta och fyrbenta vänner. Ridsporten är som all idrott subventionerad av stat och kommun, men då ridskolans hästar kräver daglig skötsel och omvårdnad måste personal anställas vilket gör att avgifterna för att rida på lektion är betydligt högre än om man väljer att delta i en annan idrott. För att stimulera både till inkludering och till ökad fysisk aktivitet ville Skånes Ridsportförbund tillsammans med Malmö civila ryttarförening, Lunds civila ryttarförening, Viarps kör- och ridklubb, Landskrona ridklubb samt Hässleholms ridklubb ge fler möjlighet att också sitta till häst och utvecklas i sin ridning. Med hjälp av Carl Jönssons understödsstiftelser, RF SISU-Skåne fick vi möjlighet att genomföra pilotprojektet FONDEN med målsättningen att etablera en långsiktig satsning för att öka möjligheten för barn i ekonomiskt utsatta familjer att rida. Även Sparbanksstiftelserna 1826 och Finn medverkade i pilotprojektet genom att bidra med säkerhetsutrustning till två föreningar.

Målsättning

Målsättningen med FONDEN var att öka möjligheten för fler medlemmar att delta i ridskolans uppsatta verksamhet genom att rida på lektion en gång i veckan och/eller delta på läger och kurser.

FONDEN innebär att den med låg inkomst, är ensamstående med barn, ny i Sverige eller har låg inkomst på grund av studier, arbetslöshet, sjukdom eller annat ska kunna ansöka om stöd för att familjens barn ska få reducerad ridavgift. Stödet riktas till barn upp till 18 år och innebär att avgiften för ridlektioner under en termin/period, eller för läger/kurs, reduceras till hälften.

Metod – Hur gick vi till väga?

Utgångsläget och hela arbetet med pilotprojektet byggde på att de medverkande föreningarna hade ett eget driv och stor vilja att inkludera fler i ridsporten. Skånes Ridsportförbund (SKRF) kunde genom RF SISU- Skånes inkluderingsmedel lägga en betydande mängd arbetstimmar för att kratta manegen och underlätta för föreningarna att lyckas med projektet.

Process med delaktighet

Hela processen med att mejsla fram projektet har byggts på delaktighet och samarbete mellan SKRF och de fem medverkande föreningarna. SKRF har fungerat som projektledare och förberett, planerat och administrerat möten samt drivit processen framåt. Representanter från föreningarna har varit aktiva deltagare på möten och gjort värdefulla inspel före, under och efter träffarna.

Strax efter studiebesöket i London träffades alla deltagare för att reflektera över resan och tillsammans fundera på hur de erfarenheter som gjorts skulle kunna omvandlas och användas på hemmaplan. Vi kom fram till att göra två gemensamma projekt, ett som snabbt kunde realiserats och ett större mer långvarigt. Då föddes idén till det som kom att bli FONDEN. Efter föreningarnas input mejslade SKRF fram en gemensam ansökan till Carl Jönssons Understödsstiftelser. Varje föreningsstyrelse godkände därefter ansökan innan den skickades in. I december 2020 fick vi ett besked att medel tilldelats, men inte för hela den ansökta summan. För att inte behöva reducera projektet skickades därför en ansökan även till RF SISU-Skåne. Den beviljades och i mars genomfördes ett uppstartsmöte med de beslutsgrupper som respektive förening utsett. Precis som det ska vara vid ett uppstartsmöte i ett pilotprojekt fanns många frågetecken och ytterligare ett möte bokades in. Då personerna i beslutsgrupperna inte alltid var samma som deltagit vid utarbetandet av projektet präglades uppstartsmötet av mycket information från SKRF. Vid det andra mötet var deltagarna mer varma i kläderna och mötet blev ett riktigt processmöte med hög delaktighet.

I början av maj arrangerade SKRF en utbildning för beslutsgrupperna. Utbildningen var en specialanpassad version av Svenska Ridsportförbundets *Basledarutbildning för ridsportens ledare*. Utbildningen är obligatorisk för blivande och verksamma ledare i alla grenar, på alla nivåer och har ett fokus på ridsportens gemensamma värderingar och ledstjärnor. För beslutsgruppernas utbildning var materialet detsamma som i den ordinarie utbildningen men föredragen och de övningar som genomfördes hade en stark koppling till de frågor som kan komma i samband med ansökningar och beslut om medel ur FONDEN.

Så fort deltagarna i beslutsgrupperna genomgått sin utbildning sjösattes FONDEN på föreningarna och möjligheten att ansöka öppnades. Under försommaren och hösten hanterades de ansökningar som kommit in. Fortfarande under hösten låg pandemi-restriktionerna kvar och även "mitt-i-projektet-möte" i september fick ske på elektronisk väg. Trots att faktiskt ett dussintal ansökningar behandlats var samstämmigheten stor att de gällande restriktionerna försvårade spridningen av information om projektet.

Organisation

Då FONDEN var ett pilotprojekt var det viktigt att kansliets alla medarbetare hade möjlighet att bidra med sin speciella kompetens. Att involvera hela personalgruppen var också avgörande betydelse för att projektet skulle kunna drivas. Kansliets alla medarbetare mycket god kännedom om Skånes ridsportföreningar men de enskilda medarbetarna har specialkompetens inom processledning, utbildning, ekonomi och marknadsföring. Alla bidrog med "sin" del vilket gjorde att projektet hölls ihop och de svårigheter som uppkom kunde processas och lösas gemensamt.

Vilket stöd gav Skånes Ridsportförbund?

För att skapa en enhetlighet kring projektet utarbetade Skånes Ridsportförbund fram mallar för ansökan, för avslag/bifall samt ett sekretessavtal. Förbundet utarbetade även ett styrdokument med ett övergripande ramverk för projektdeltagarna att luta sig mot.

Utöver dokumenten utformade Skånes Ridsportförbund också det marknadsföringsmaterial som föreningarna skulle komma att behöva. Under projektiden spred förbundet information via egna kanaler på sociala media. De medverkande föreningarna använde dessutom sina egna sociala media men spred även information genom att affischera på föreningen samt via mejlutskick till sina medlemmar.

Den specialdesignade *Basutbildning för ridsportens ledare* som genomfördes i början av maj till samtliga deltagare i beslutsgrupperna planerades och arrangerades av Skånes Ridsportförbund en.

Beslutsgrupper

Styrelsen inom varje medverkande förening hade i uppdrag att utse en beslutsgrupp om tre personer att hantera och besluta om de ansökningar som medlemmarna kom att skicka in. Ansökan hanterades konfidentiellt och de enda i föreningen med insyn var den utsedda gruppen. Beslutsgruppen bestod av ledamöter ur styrelsen eller andra sektioner samt föreningens verksamhetschef.

Direktiven till beslutsgruppen var få, de fick självständigt anpassa när och hur ofta gruppen skulle sammanträda. Målsättningen var dock att inkommen ansökan skulle behandlas och beslut lämnas inom tre veckor och att beslutsprotokoll skulle föras vid sammanträdena.

För att medel skulle tilldelas krävdes:

- en fullständig ansökan
- kontaktuppgifter till vårdnadshavare
- att beslutsgruppen var enig

Aha-upplevelser

Under pilotprojektet dök olika frågeställningar och problemformuleringar upp. Något av det som diskuterades var följande:

- Vikten av att deltagarna i beslutsgruppen medverkar vid alla utbildningar och möten - de måste ha tid för detta.
- Deltagarna i beslutsgruppen ska vara myndiga.
- Antal personer i beslutsgruppen.
- Frågan om hierarkier **inom** beslutsgruppen var helt ny för samtliga - viktigt att lyfta på varje Basledarutbildning.
- Krav på handlingsplan mot mobbning inom föreningen.
- Värdegrunden är ett beslutsstöd att luta sig mot för beslutsgruppen.
- Löpande ansökningstid stimulerar fler att söka.

Slutsatser

Pilotprojektet avslutades med ett utvärderingsmöte för samtliga medverkande i beslutsgrupperna. Mötet hölls i mitten av december 2021 och efter att ha drivit projektet helt via TEAMS, mejl och telefonsamtal kunde vi äntligen ses fysiskt. Under mötet redovisade SKRF resultatet från den utvärderingsenkät som föreningarna fått svara på.

Vad blev effekterna?

Utvärderingen visade att Under året har totalt 33 barn kunnat fortsätta rida med hjälp av understöd av FONDEN. Den vanligaste anledningen till att medel söktes var att barnets vårdnadshavare var ensamstående, sjukskriven eller arbetslös. Föreningarna har totalt tagit emot 38 ansökningar varav 33 fått bifall. I de fall beslutet blivit ett avslag har 4 handlat om att personen varit över 18 år, i ett fall var ansökan ofullständig och slutfördes aldrig trots påminnelser.

Totalt har FONDEN under 2021 delat ut 55 921 kronor till terminsavgifter och 6 025 kronor till läger/kurser. De medel som ännu ligger kvar skjuts över till år 2022.

Vad har vi lärt oss?

Att börja med en helt ny verksamhet under en pandemi innebär oväntade svårigheter. En effekt av restriktionerna var att föräldrarna inte fick följa med barnen in i stallet vilket gjorde det svårare för föreningarna att sprida information om projektet. Några av de medverkande föreningarna hade vid projektets första månader få ansökningar vilket man härledde till just svårigheten att nå föräldrarna.

Samtliga medverkande föreningar har en kölista och många diskussioner har förts om FONDEN-stipendiater ska få gena, eller gå före i kön. Ett sätt att lösa problemet kan vara att göra ett "FONDEN-läger" för barn som står på kö. Under lägret lär sig barnen att skratta och trava vilket gör att de lättare kan få plats i befintliga grupper där det oftare finns luckor än i rena nybörjargrupper.

I andra idrotter finns exempel på föreningar där man i styrelsen, eller under ett medlemsmöte, beslutat att ge utpekade grupper företräde. Frågeställningen har lyfts om detta skulle vara möjligt även inom ridsporten. De medverkande föreningarna ställer sig dock tveksamma då detta kan skapa stora slitningar i föreningen.

Inför kommande år önskar föreningarna att man inte bara utgår från antalet medlemmar i respektive förening när medel till föreningarna ska fördelas utan att hänsyn även tas till hur socioekonomin ser ut i området.

Några andra reflexioner som gjorts under projektet är bland annat:

- Ett "prat-manus" med information om FONDEN till ridlärarna kan vara ett enkelt sätt att sprida information till ridgrupperna.
- Deltagarna i beslutsgruppen ska vara myndiga.
- Frigör tid till detta viktiga projekt!

Gemensamt för föreningarna var att de uppgav att arbetet i beslutsgrupperna gått bra, att man haft en stor samsyn och att besluten inte var svåra att fatta.

Framtiden - Hur går vi vidare?

När pilotprojektet är avslutat är målsättningen att kunna fortsätta arbetet i projektform eller som en ordinarie verksamhet. Finansieringen är säkrad för 2022 genom medel från Carl Jönssons Understödsstiftelse och avsikten är att under året engagera fler föreningar. SkRf kommer att göra upprop via våra etablerade kanaler men också genomföra riktade insatser till föreningar geografiskt placerade i, eller i närhet av, idrottssvaga områden.

De fem föreningar som medverkade under pilotprojektet kommer samtliga att fortsätta arbetet med FONDEN under 2022. Under första delen av året med de medel som förbrukades under 2021. Dessa föreningar har även förbundit sig att agera som mentorer till de nyttkomna.

På längre sikt behöver dock ett upplägg för finansiering av år 2 för de föreningar som vill fortsätta att arbeta med FONDEN. SkRf ser goda möjligheter, när FONDEN väl är en etablerad och känd verksamhet, att föreningarna själva ska kunna bygga upp en fond med medel från lokala sponsorer. Ett annat sätt kan vara ett system där medlemmarna ges möjlighet att "runda uppåt" eller betala en valfri extra summa i samband med betalningen av sin egen ridavgift. Den extra inbetalningen läggs i fonden som används för de barn som lever i konsekvenserna av ekonomiskt resurssvaga familjer.

Oavsett hur föreningarna finansierar sin fond avser SkRf att fortsätta ge samma processtöd som vid det första årets verksamhet.

Trots att FONDEN reducerar ridavgiften med 50% är det fortfarande betydligt mer kostsamt för det enskilda barnet att rida på lektion än att utöva någon annan idrott. För att verkligen göra ridsporten inkluderande är vår förhoppning att i en framtid kunna utveckla konceptet så att en än större del, eller till och med **hela**, ridavgiften kan betalas via FONDEN.

Avslutningsvis vill vi från Skånes Ridsportförbund rikta ett stort tack till Carl Jönssons Understödsstiftelse och till RF SISU-Skåne som gett oss möjlighet att inkludera fler i vår härliga och hästiga sport!

Carl Jönssons Understödsstiftelser

Skåne

